

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

NVZ Vereniging van Ziekenhuizen
T.a.v. de voorzitter Raad van bestuur
Postbus 9696
3506 GR Utrecht

Datum **15 MEI 2009**
Betreft veiligheidsnormen

Geachte heer De Boer,

Het vergroten van de patiëntveiligheid en dus het reduceren van vermijdbare schade is een van de topprioriteiten van mijn beleid. Met het veiligheidsprogramma 'Voorkom schade, werk veilig', dat in 2008 formeel van start is gegaan, is mede door uw organisatie dit onderwerp voortvarend ter hand genomen. Ik steun het programma dan ook van harte en heb de doelstelling van het programma overgenomen.

Ik ben van mening dat het op het gebied van patiëntveiligheid op een aantal punten nog wat minder vrijblijvend kan en moet. Nog dagelijks lopen patiënten onnodig schade op. Schade die voorkomen had kunnen worden, zeker daar waar veldnormen voorhanden zijn en voor zorgprofessionals klip en klaar duidelijk is wat wel en niet kan. Zo is het zorgvuldig wassen van de handen volgens een bepaald protocol al sinds jaar en dag een vanzelfsprekendheid om het risico op infecties te verminderen. Toch is bekend dat niet iedereen zich aan die regel houdt.

Daarnaast zijn niet voor alle riskante ingrepen/behandelingen en voor sommige vormen van zorgverlening deze normen (helder) geformuleerd en is niet altijd voor iedereen even duidelijk dat prestatie onder de betreffende norm onacceptabel is. Bepaalde gebruiken en gedragingen in de zorg kunnen een negatieve invloed hebben op de veiligheid van de patiënt. Het expliciet benoemen, beschrijven, in normen vastleggen die strikt worden nageleefd, kan juist een grote bijdrage leveren aan de veiligheid van de patiënt.

Tijdens ons laatste overleg op 9 maart 2009 stonden wij al kort stil bij het onderwerp veiligheidsnormen. Met deze brief wil ik hier expliciet uw bijzondere aandacht voor vragen.

Ik maak daarbij onderscheid tussen streefnormen en veiligheidsnormen:

Streefnormen zijn met name de resultaten van zorg die door de beste 10-20% van de zorgaanbieders (professionals en zorginstellingen) zijn bereikt met in principe dezelfde kennis, en beschikbare menskracht en middelen, die voor alle zorgaanbieders beschikbaar zijn. Dit resultaatniveau is daarmee voor de overige 80% richtinggevend en normerend. Het streven om dit optimale resultaat voor alle patiënten te bereiken is de inzet van mijn kwaliteits- en veiligheidsbeleid.

Curatieve Zorg

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.minvws.nl

Inlichtingen bij

M. Prins
m.prins@minvws.nl
T 070- 340 7339

Ons kenmerk

CZ/TSZ-2929367

Bijlagen

Uw brief

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Veiligheidsnormen zijn minimumvoorwaarden voor het leveren van verantwoorde zorg (structuur- en procesnormen) of geven het niveau van resultaten aan, dat als ondergrens moet worden beschouwd om nog te kunnen spreken van verantwoorde zorg. Veiligheidsnormen zijn voor de patiënt van belang als basis om zich met vertrouwen te kunnen wenden tot de zorgaanbieders. Voor de zorgaanbieders moet het leveren van zorg boven dit minimumniveau uitgangspunt zijn om van daaruit te streven naar het voldoen aan de streefnormen, zoals hierboven beschreven.

Curatieve Zorg

Ons kenmerk
CZ/TSZ-

In deze brief ligt de focus op deze veiligheidsnormen.

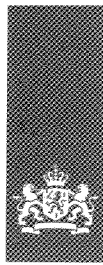
Ik realiseer mij dat veiligheidsnormen voor een deel vanzelfsprekend zijn en in principe nu al door elke zorgaanbieder worden (h)erkend, hetgeen overigens niet betekent dat ook iedere zorgverlener zich daar ook daadwerkelijk aan houdt. Daarnaast zijn er ook voortdurend nieuwe ontwikkelingen in de zorg, waaruit nieuwe veiligheidsnormen kunnen worden gedestilleerd en waarbij deze na een reële implementatieperiode in het veld door de IGZ gehanteerd kunnen worden bij haar toezicht en handhaving.

Voor sommige ingrepen/behandelingen en voor sommige vormen van zorgverlening ontbreken nog steeds deze veiligheidsnormen. Deze lacunes met betrekking tot veiligheidsnormen vind ik vanuit patiëntenbelang niet langer acceptabel. Bovendien kan de IGZ zijn toezichthoudende en handhavende functie niet goed vervullen zonder expliciete normen (wettelijke normen en veldnormen). Daar waar het ontbreekt aan noodzakelijke veiligheidsnormen, moeten deze alsnog worden ontwikkeld.

De verantwoordelijkheidsverdeling hierbij zie ik als volgt:

- a. Het veld formuleert vanuit haar verantwoordelijkheid om verantwoorde zorg te leveren in ieder geval veiligheidsnormen (dat zijn de minimumnormen). De IGZ hanteert bij de handhaving zowel de wettelijke normen als deze veiligheidsnormen en zal expliciteren welke normen dit betreft.
Daar waar veiligheidsnormen ontbreken, onvoldoende duidelijk zijn of onvoldoende toetsbaar zijn, of anderszins niet aanvaardbaar zijn en de veldpartijen niet in staat zijn om tot eigen veiligheidsnormen te komen en vanuit patiëntenbelang handhaving essentieel is, zal de IGZ gebruik maken van haar wettelijke bevoegdheden en handhaving inzetten binnen het algemene kader van de Kwaliteitswet Zorginstellingen. Het is vervolgens mijn verantwoordelijkheid deze normen al dan niet publiekrechtelijk te verankeren.
- b. Indien een dergelijke overeenstemming onverhoopt niet tot stand komt zal ik op grond van de Kwaliteitswet Zorginstellingen een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) vaststellen waarin de, mede op advies van de IGZ geformuleerde, veiligheidsnorm(en) worden verankerd, zodat desondanks voldoende basis ontstaat voor handhaving door de IGZ van deze veiligheidsnormen.

Ik acht het de logische en ook vanzelfsprekende taak en verantwoordelijkheid van zorgaanbieders en hun brancheorganisaties om hier het initiatief te nemen. Ik heb de IGZ gevraagd u hierbij zoveel mogelijk ondersteuning te bieden, met name om te verduidelijken waar de IGZ vanuit patiëntenbelang als toezichthouder behoefte aan heeft.

Curatieve Zorg

Ons kenmerk
CZ/TSZ-

Ik verzoek u hierbij om mij en de IGZ vóór 1 september 2009 een overzicht aan te leveren van de eerste set van (vanzelfsprekende) veiligheidsnormen op het gebied van de ziekenhuiszorg. Daarbij kan gedacht worden aan de tien veiligheidsthema's, die door de brancheorganisaties zijn benoemd. Maar ook buiten deze thema's kunnen veiligheidsnormen worden geformuleerd. Ik heb de IGZ gevraagd mij te adviseren over deze normen.

Daarnaast verzoek ik u mij en de IGZ vóór 1 oktober aan te geven welke procedure en welk tempo kan worden gevolgd om in de komende jaren op verantwoorde wijze de set van veiligheidsindicatoren stap voor stap uit te kunnen breiden. Hierbij hoort vanzelfsprekend een inventarisatie van de gebieden waar veiligheidsnormen ontbreken of niet volledig zijn en waar nog geen trajecten in gang zijn gezet. Ook daarover heb ik de IGZ gevraagd mij te adviseren.

De input zal voor het belangrijkste deel uit het veld moeten komen. Ik wil u dan ook verzoeken hier aan bij te dragen en de bij u en uw leden aanwezige kennis en expertise over het uitoefenen van verantwoorde zorg te delen en te expliciteren in veldnormen, om zo bij te dragen aan een nog veiliger zorg.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

dr. A. Klink

